

LABORATOR 7

APROXIMAREA INTEGRALELOR DEFINITE

1. Metoda dreptunghiurilor

Problemă. Să se determine numărul de intervale n astfel încât integrala

$$I = \int_2^4 x^2 dx \text{ să fie aproximată prin metoda dreptunghiurilor cu eroarea } \varepsilon = 10^{-1}$$

$$\left(\frac{M' (b-a)^2}{n} < \varepsilon \right)$$

Rezolvare: Vom determina numărul optim de intervale.

$$f(x) = x^2, x \in [2, 4] \quad M' = \sup_{2 \leq x \leq 4} |f'(x)| = \sup_{2 \leq x \leq 4} |2x| = 8$$

$$\Rightarrow \frac{8(4-2)^2}{n} < \frac{1}{10} \Rightarrow \frac{32}{n} < \frac{1}{10} \Rightarrow n > 320$$

Program

ORIGIN ≡ 1

a := 2

b := 4

f(x) := x²

i := 1 .. n - 1

$x_i := a + \frac{b-a}{n} \cdot i$

$$I_1 := \frac{b-a}{n} \cdot \left(f(a) + \sum_{i=1}^{n-1} f(x_i) \right)$$

I1 = 18.629

$$I_2 := \frac{b-a}{n} \cdot \left(\sum_{i=1}^{n-1} f(x_i) + f(b) \right)$$

$$I_2 = 18.704$$

Verificare:

$$\int_a^b f(x) dx = 18.667$$

Aplicații.

1. Să se determine numărul de intervale n astfel încât integrala $I = \int_1^2 \ln x dx$ să

fie aproximată prin metoda dreptunghiurilor cu eroarea $\varepsilon = 10^{-2}$

$$\left(\frac{M'(b-a)^2}{n} < \varepsilon \right)$$

2. Să se determine numărul de intervale n astfel încât integrala

$I = \int_0^1 (x^3 + 2x^2 + 3x + 2) dx$ să fie aproximată prin metoda dreptunghiurilor cu

eroarea $\varepsilon = 10^{-2}$ $\left(\frac{M'(b-a)^2}{n} < \varepsilon \right)$

3. Să se determine numărul de intervale n astfel încât integrala $I = \int_1^4 \sqrt{x} dx$ să

fie aproximată prin metoda dreptunghiurilor cu eroarea $\varepsilon = 10^{-2}$

$$\left(\frac{M'(b-a)^2}{n} < \varepsilon \right)$$

2. Metoda trapezelor

Problemă. Să se determine numărul de intervale n astfel încât integrala

$$I = \int_1^2 x^3 dx \text{ să fie aproximată prin metoda trapezelor cu eroarea } \varepsilon = 10^{-4}$$

$$\left(\frac{M'' (b-a)^3}{12n^2} < \varepsilon \right)$$

Rezolvare: Vom determina numărul optim de intervale.

$$f(x) = x^3, x \in [1, 2] \quad M'' = \sup_{1 \leq x \leq 2} |f''(x)| = \sup_{1 \leq x \leq 2} |6x| = 12$$

$$\Rightarrow \frac{12(2-1)^3}{12n^2} < \frac{1}{10^4} \Rightarrow \frac{1}{n^2} < \frac{1}{10^4} \Rightarrow n > 10^2$$

Program

ORIGIN \equiv 1

a := 1

b := 2

f(x) := x³

i := 1 .. n - 1

$x_i := a + \frac{b-a}{n} \cdot i$

$$I := \frac{b-a}{2n} \cdot \left[f(a) + f(b) + 2 \left(\sum_{i=1}^{n-1} f(x_i) \right) \right]$$

I = 3.75

Verificare:

$$\int_a^b f(x) dx = 3.75$$

Aplicații.

1. Să se determine numărul de intervale n astfel încât integrala

$$I = \int_1^2 (x^3 + 3x^2 + 2x + 1)dx \text{ să fie aproximată prin metoda trapezelor cu eroarea}$$

$$\varepsilon = 10^{-4} \left(\frac{M''(b-a)^3}{12n^2} < \varepsilon \right)$$

2. Să se determine numărul de intervale n astfel încât integrala $I = \int_1^3 \ln x dx$ să

$$\text{fie aproximată prin metoda trapezelor cu eroarea } \varepsilon = 10^{-2} \left(\frac{M''(b-a)^3}{12n^2} < \varepsilon \right)$$

3. Să se determine numărul de intervale n astfel încât integrala

$$I = \int_1^2 (2x^3 - 6x^2 + 4x + 9)dx \text{ să fie aproximată prin metoda trapezelor cu eroarea}$$

$$\varepsilon = 10^{-4} \left(\frac{M''(b-a)^3}{12n^2} < \varepsilon \right)$$

3. Aproximarea prin interpolare

Problemă. Fie funcția $f(x) = \frac{1}{1+x^2}$ și următoarele ei noduri:

x	0	1	2
f(x)	1	0.5	0.2

Să se aproximeze funcția prin polinomul de interpolare Lagrange $L(x)$ și

să se calculeze $\int_0^2 L(x)dx$ cu metoda dreptunghiurilor considerând $n = 100$

intervale echidistante.

Program

ORIGIN \equiv 1

$$x := \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix} \quad y := \begin{pmatrix} 1 \\ 0.5 \\ 0.2 \end{pmatrix}$$

i := 1 .. 3

Aproximarea funcției prin polinomul de interpolare Lagrange

$$P1(t) := \frac{t - x_2}{x_1 - x_2} \cdot \frac{t - x_3}{x_1 - x_3}$$

$$P2(t) := \frac{t - x_1}{x_2 - x_1} \cdot \frac{t - x_3}{x_2 - x_3}$$

$$P3(t) := \frac{t - x_1}{x_3 - x_1} \cdot \frac{t - x_2}{x_3 - x_2}$$

$$L(t) := y_1 \cdot P1(t) + y_2 \cdot P2(t) + y_3 \cdot P3(t)$$

Calculul integralei cu metoda dreptunghiurilor

a := 2

b := 4

n := 100

i := 1 .. n - 1

$$t_i := a + \frac{b - a}{n} \cdot i$$

$$I1 := \frac{b - a}{n} \cdot \left(L(a) + \sum_{i=1}^{n-1} L(t_i) \right)$$

I1 = 0.267

$$I2 := \frac{b - a}{n} \cdot \left(\sum_{i=1}^{n-1} L(t_i) + L(b) \right)$$

I2 = 0.267

Verificare:

$$\int_a^b \frac{1}{1 + x^2} dx = 0.219$$

Aplicații.

1. Fie funcția $f(x) = e^{-x}$ și următoarele ei noduri:

x	0	1	2
f(x)	1	0.37	0.13

Să se aproximeze funcția prin polinomul de interpolare Lagrange $L(x)$ și

să se calculeze $\int_0^2 L(x)dx$ cu metoda dreptunghiurilor considerând $n = 100$

intervale echidistante.

2. Fie funcția $f(x) = \frac{x}{1+x^2}$ și următoarele ei noduri:

x	-1	1	2
f(x)	-0.5	0.5	0.4

Să se aproximeze funcția prin polinomul de interpolare Lagrange $L(x)$ și

să se calculeze $\int_{-1}^2 L(x)dx$ cu metoda trapezelor considerând $n = 100$ intervale

echidistante.

3. Fie funcția $f(x) = e^{-x^2}$ și următoarele ei noduri:

x	-1	0	1
f(x)	0.37	1	0.37

Să se aproximeze funcția prin polinomul de interpolare Lagrange $L(x)$ și

să se calculeze $\int_{-1}^1 L(x)dx$ cu metoda trapezelor considerând $n = 100$ intervale

echidistante.